

Ország-világ láthatja, milyen végzetes helyzetből szabadította meg Magyarországot és a monarchiát a munkapárti kormány és többség öntudatos politikája, amellyel a parlamenti anarchiát megszüntette. És kétségtelen, hogy a Habsburgok két birodalma nem állhatna olyan biztonsággal őrt a Balkánon s a világbéke oldalán, ha a magyar törvényhozásban még ma is az obstrukció az ur.

A szegedi jogakadémia ügye

— Tárgyalni fogja a közgyűlés. —

(Saját tudósítónktól.) Lázár György dr polgármester tudvalevőleg mozgalmat indított a pozsonyi jogakadémia Szegedre helyezése iránt. A Délmagyarország megírta már, hogy ez a jogakadémia alapja lenne egy később létesítendő egyetemnek és gazdasági főiskolának, amely kétségtelenül nagyon előmozdítaná Szeged kulturális fontosságát a Délvidéken. A polgármester lelkes akcióját a minisztériumban is elismerőleg fogadták és a jogakadémia áthelyezése először is azon mulik, hogy a város megtegyen mindent az áthelyezés érdekében.

A polgármester ezért még a nyáron, a mozgalom megindításakor átiratot intézett a városi tanácshoz, hogy pártolja a mozgalmat és egyben beszámolt átiratában a polgármester azon tárgyalások eredményéről, amelyek már ezen ügyben az illetékes tényezőkkel megkezdett. Némelyek előtt talán korainak tűnik föl ez az akció, most amikor Pozsonyban még meg se kezdték az egyetem fölépítését, de éppen az előbbi mellőzése Szegednek teszi szükségessé, hogy minden más

várost megelőzőleg lépünk föl kérelmünkkel, amelynek jogosultságát megtagadni nem lehet.

A tanács mai ülésén foglalkozott a polgármester átiratával és elhatározta, hogy a polgármester mozgalmát a legnagyobb mértékben támogatni fogja és *mielőbb az ügyet a közgyűlés elé viszi* azzal a javaslattal, hogy írjon föl a törvényhatóság és kérje a minisztertől a jogakadémia Szegedre való áthelyezését.

A tanács válasza a következő:

Nagybecsü átiratából örömmel vettük tudomásul, hogy a tanulmányi alapból fenntartott pozsonyi jogakadémia Szegedre helyezése ügyében állandóan tárgyalni méltóztatik s a város közgyűlésében előterjesztés volna teendő az iránt, hogy az áthelyezés kérdésében formaszzerű tárgyalások megindítása végett a vallás- és közoktatási minisztériumba fölterjesztést intézen.

Tisztelettel van szerencsénk kérni Nagyságodat, miszerint szíveskedjék értesíteni hatóságunkat, mikor lesz alkalmas javaslatunk a közgyűlés elé való terjesztésre.

A tanács valószínűleg már októberben a közgyűlés elé terjeszti az ügyet olyan javaslattal, hogy írjon föl a közgyűlés a kormányhoz és kérje a jogakadémia Szegedre való helyezést. Ha a kormány a kérelemnek eleget tesz és a jogakadémiát Szegedre helyezi, ez a városra nézve semmiféle anyagi áldozattal sem jár, mert a vallás- és közoktatásiügyi minisztérium tartja fen a tanulmányi alapból a jogakadémiát, mivel ez felekezeti jellegű.

A jogakadémiával kapcsolatosan aztán

bölcsészeti fakultást már sokkal könnyebben kaphat Szeged és esetleg teológiai és orvosi fakultással kibővíthet csakhamar egyetemmel fejlődhetne ki a jogakadémia. Egyébként a gazdasági főiskola ügyében is tárgyalásokat folytat a polgármester.

Háborus hírek és a szegedi pénzpiac.

(Saját tudósítónktól.) A háborus hírek nagyon ártalmára vannak az amugy is tartahatatlanság pénzügyi és gazdasági viszonyoknak. Nemcsak a budapesti, hanem még a bécsi tőzsdén is fejetlenség és izgalom van azóta, mióta a delegációban nyilvánosságra jutott egy közeli háboru veszélye. Az értékpapírok árfolyamai egyre süllyednek azóta, a részvények szintén olcsóbbak lettek. Természetesen a szegedi pénzpiacokra is kihatással vannak ezek a hírek, jelenleg még kevésbé érezhető hatással; ha azonban tényleg ki fog törni a háboru, az bizonyára súlyos helyzetet teremt a szegedi pénzpiacon is.

A szegedi részvényeknek nagyon alacsony az értéke. Mindennek dacára a vezető, nagy bankokban a közönség továbbra is teljes nyugodtsággal megbízhat. Mert ha az időleges események folytán devalválódik is valamennyire a részvények árfolyama, mégis a megfelelő kamatot biztosítja a tőke belső értéke. Árfolyam hullámnak különben is minden időben ki van téve az értékpapír, de a legkritikább esetekben fordul csak elő, hogy elsőrangú intézetek részvényei a tulajdonosoknak nagyobb anyagi veszteséget okozhatnak.

Ezeket az áreséseket azonban nem a háborus hírek idézték elő, hanem az általá-

Mennyi katonája van a háborus államoknak?

TÖRÖKORSZÁG.

A török haderő helyzete mozgósítás esetén kedvezőtlen. Még most is a Goltz tábornok által 1909-ben megkezdett átszervezés alatt áll. Az új szervezés szerint tízennégy hadtestből áll, amelyek közül hét az európai Törökországban van, amelyek fölött két hadseregfelügyelőség rendelkezik. Az első hadseregfelügyelőség alá tartozik a konstantinápolyi, rodostói, kirkkilissei és adrianopolosi hadtestek, összesen 12 nizam hadosztállal, 5 lovasdandárral és 11 rediefdandárral = összesen 217.000 ember, 5800 karddal és 450 ágyúval. A második hadseregfelügyelőség, a macedóniai, mely alá a szaloniki, monasztiri és üszkübi hadtestek tartoznak. Ez a hadsereg kisebb az előbbinél.

Egy európai háboru esetére kiállítanak körülbelül 620 zászlóalj, 163 lovasosztályt, 186 üteget és 137 gépfegyvert, összesen körülbelül 450.000 fegyver, 21.000 lovas, 1050 ágyú és 137 gépfegyver. A gyalogság Mauser ismétlődő fegyverekkel, a lovasság és a műszaki csapatok ismétlődő karabélyokkal vannak felszerelve. A tábori tüzérségnél megkezdtek a Krupp-ágyúk beszerzését, de ez a felszerelés még nincs befejezve.

A török hadsereg mozgósítása nem megy egy gyorsan, mint pl. Bulgáriában. A csapatok egyenlőtlen elosztása az egész országban, az aránytalan elhelyezés a gyenge közigazgatási viszonyok, az igazgatási közegek hanyagsága csökkentik a mozgósítás gyorsaságát. A katonai anyag kiválósága és a csapatok egy részének állandó hadikészültsége kipótálja a kiképzés hiányait.

BULGÁRIA.

Békelétszám: 3500 tiszt, 50,000 ember és 9500 ló. Az ujonckontingens évenként 30.000 emberrel egészítődik ki. A szolgálati kötelezettség 20—46 éves életkorig tart. A gyalogság, amely 36 ezredből áll, 8 milliméteres Mannlicher ismétlődőfegyverekkel, a 10 ezred lovasság karddal és ismétlődő karabélyokkal, a 9 tüzérezred (6—6 üteggel) Schneider Canetrendszerű gyorstüzelő ágyúkkal van felszerelve.

A műszaki csapatok egy vasuti, egy utász, egy táviró és hidász zászlóaljból, továbbá egy automobil és egy léghajós osztályból áll. Az egész hadsereg békében és háboruban 9 hadosztályra, 2—2 dandárral (2—2 ezred), 9 gyorstüzelő ütegre, 2 lovasosztályra van tagolva. A 9 hadosztály, amelyek egyuttal stratégiai egységet is képeznek, a következő helyeken állomásoznak: Szófia, Vraca, Dubinca, Filipopolis, Eski Sagra, Shven, Plevna, Rustsuk és Smula. Három hadosztály egy hadsereget alkot.

Bulgária teljes hadilétszáma: 144 zászlóalj, 36 gépfegyverszázad, 37 lovasosztály, 81 tábori, 18 hegyi és taracküteg; összesen 160 ezer fegyverrel, 144 gépfegyverrel, 6000 lovasal és 550 ágyúval. A teljes tartalékkal együtt Bulgária 232 ezer embert, 6000 lovas és 720 ágyút tud kiállítani. A bulgár hadsereg a Balkán államok legjobb és legképzettebb serege.

SZERBIA.

A szerb királyság öt hadosztálykerületre van fölosztva. A haderő 20 gyalogezredből 3—4 zászlóaljjal, amelyek Mauser fegyverekkel vannak felszerelve; 5 tábori tüzérezred 9—9 üteggel (4—4 ágyúval), továbbá 1 hegyi tüzérezred 9 üteggel, 1 taracktüze rezred 6 üteggel és 1 mozsárágyúüteggel s 2 lovas-

üteggel (4—4 ágyúval); 1 vartüzérezred (2 üteggel, 4—4 századdal); 4 lovasezred 4—4 osztállal; 1 királyi testőrcsapat 1 gyalog és lovasszázadból; 2 zászlóalj műszaki katonaság; 1 félzászlóalj utász, 5 vonalszázad, 5 katonai kórház, 15 élelmezési raktár, 5 betegápoló század és 10 kézműves csapat. A tábori és hegyi tüzérségnek gyorstüzelő Schneider-Canet ágyúi vannak. A teljes békelétszám: 30335 közlegény, 3249 altiszt, 2004 tiszt és 6154 ló.

Hadilétszám: Mozgósítás esetén a tényleges haderőből és a tartalékból fölláttanak: 1. 5 hadosztály 4—4 gyalogezreddel s 4—4 zászlóaljjal és ugyanannyi századdal, összesen 16512 ember. 1 tüzérezredet 3 csoporttal 3—3 zászlóaljjal s 6—6 ágyúval = 1635 ember. 1 lovasezred 4 osztállal = 412 ember. 2 műszaki ezred, fél hidépítő osztály, 1 táviróosztály, 1 sáncosztály = 523 ember. Betegápoló csapat = 746 ember. Lőszer szállítócsapat = 940 ember. Élelmezési és adminisztratív csapat: 1281 ember, összesen száz tizezerkét száznegyvenöt ember. Ezenkívül a hadosztályhoz be van osztva 14667 ember, tartalék és raktárkezelők = 35399 ember. A teljes hadilétszám tehát 160307 ember, ehhez járul szükség esetén való pótlásképen: első pótlásul 126610 ember, második pótlásul 66005 ember. Ezekkel a hadilétszám kiegészítődik 352,922 emberre.

GÖRÖGORSZÁG.

A békeszervezet: A hadsereg három hadosztályba van beosztva 2—2 dandárgyalogsággal, ugyanannyi ezreddel, 3—3 zászlóaljjal, amelyek közül az egyik zászlóaljnak csak a kerete van meg; 2 zászlóalj „euzon” katonaság, 4—4 századdal, 1 lovasezred 6 osztállal (2 keretosztály), 1 ezred tüzérség 12 üteggel, 1 üteg műszaki katonaság 4 századdal, 1 század vonat, 1 század betegszállító kato-

352000

450000
238000
471000
1030
137